

Роєнко Вікторія Володимирівна,
асистент кафедри фінансів

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

Удосконалення системи державного регулювання інвестиційної діяльності страхових компаній

Світова фінансова криза загострила необхідність переосмислення принципів державного регулювання та нагляду за учасниками страхового ринку в частині встановлення більш жорстких нормативних вимог до обсягу та структури капіталу, напрямків розміщення коштів страхових резервів, удосконалення системи ризик-менеджменту, запровадження основ макропруденційної політики з метою підтримки фінансової стійкості страхових компаній до внутрішніх та зовнішніх загроз. Виходячи з того, що розміщення власних та залучених коштів виступає одним із основних елементів підтримання належного фінансового стану страхової компанії набуває актуальності питання розгляду існуючих підходів та наявної нормативно-правової бази проведення інвестиційних операцій та розробленні заходів з активізації інвестиційної діяльності.

Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку страхового ринку вимагає здійснення комплексу заходів, які суттєвим чином змінять підходи до реалізації інвестиційної діяльності страховими компаніями, а саме:

1. Стимулювання процесів мобілізації ресурсів домогосподарств та суб'єктів господарювання у страховий фонд.
2. Формування сприятливого інвестиційного клімату в країні.
3. Удосконалення нормативної та законодавчої бази регулювання інвестиційної діяльності.
4. Забезпечення транспарентності інвестиційної діяльності страховиків.
5. Удосконалення системи макропруденційного нагляду за інвестиційною діяльністю страховиків.

б. Адаптація вітчизняного страхового законодавства до вимог міжнародних нормативно-правових актів, а також розробка заходів щодо налагодження зв'язків з європейськими та міжнародними організаціями в галузі страхування.

Для стимулювання процесів мобілізації ресурсів домогосподарств та суб'єктів господарювання в страховий фонд, необхідно насамперед вжити заходів щодо посилення роз'яснювальної роботи серед юридичних та фізичних осіб про суспільну необхідність договорів зі страхування, підвищення довіри до страхових компаній, покращення якості надання страхових послуг, а також розробки нових та удосконалення існуючих страхових продуктів. Пріоритетними завданнями за цим напрямком є: прискорення процесу створення фонду гарантування страхових виплат за договорами страхування життя; скасування єдиного соціального внеску для юридичних осіб, які укладають з співробітниками договори довгострокового страхування життя; популяризація продуктів з інвестиційного страхування; проведення роз'яснювальної роботи серед учасників страхового ринку з метою покращення їх фінансової грамотності та відповідно рівня страхової культури.

Наступним визначальним завданням державного регулювання та нагляду у сфері інвестиційної діяльності є створення умов для покращення інвестиційного клімату в країні за рахунок удосконалення існуючої інфраструктури фондового ринку; підвищення якості послуг професійних учасників фондового ринку; збільшення частки організованих торгів; посилення боротьби з незаконним відмиванням грошей; гарантування стабільності в правовому полі регулювання інвестиційної діяльності; здійснення заходів щодо запобігання та протидії з бюрократією та корупційними схемами, що спричиняють значну зарегульованість економічних відносин.

Не менш важливе значення в активізації інвестиційної діяльності страхових компаній є удосконалення нормативно-правової бази її регулювання. На нашу думку, необхідно розширити перелік дозволених для вкладення коштів страхових резервів інвестиційними сертифікатами пайових та інтегральних інвестиційних фондів. Крім цього, потребує законодавчого регулювання питання

співпраці страхових компаній та компаній з управління активами у процесі розміщення страхових резервів.

Забезпечення транспарентності інвестиційної діяльності виступає невід'ємним елементом довіри страхувальників до страховиків та запорукою формування позитивного іміджу компанії.

Дослідження транспарентності інформаційної діяльності страховиків проводиться на основі аналізу даних про ступінь розкриття ними регулярної інформації на сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України, адекватність сформованої інформації та відповідність її міжнародним стандартам бухгалтерського обліку, якість розкриття інформації про власників компанії, її фінансові результати та дохідність інвестиційної діяльності на офіційному веб-сайті компанії.

Посилення конвергентних та інтеграційних процесів актуалізують необхідність адаптації вітчизняного страхового законодавства до вимог міжнародних нормативно-правових актів, а також розробки заходів щодо налагодження зв'язків з європейськими та міжнародними організаціями в галузі страхування (Європейський орган із регулювання страхової діяльності та діяльності з недержавного пенсійного забезпечення (EIOPA), Міжнародна асоціація нагляду за страховою діяльністю (IAIS), Міжнародна федерація страхових асоціацій (GFIA), Європейський комітет зі страхування (CEA), Європейська Рада з системних ризиків (ESRB), Європейська система фінансових наглядачів (ESFS).

Підсумовуючи, наголосимо, що подальший розвиток та удосконалення системи державного регулювання, нагляду та контролю інвестиційної діяльності страхових компаній потребує створення належного законодавчого підґрунтя для здійснення інвестиційних операцій, досконального вивчення та впровадження світового досвіду у систему державного регулювання, що дозволить в довгостроковій перспективі вийти на новий етап розвитку вітчизняного страхового ринку.